

Månadsrapport till nämnd

Omvårdnadsnämnd

Aug 2023

2023-09-19

Diarienummer: 23ON13

Handläggare: Emma Edorsson

Innehållsförteckning

1 Resultatrapport	3
2 Resultat	3
3 Årsprognos	7
4 Investeringsverksamhet	7
5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)	8

1 Resultatrapport

Omvårdnadsnämnden	Utfall fg år	Utfall	Budget	Avvikelse mot budget	Förändring %	Budget
	202201-202208	202301-202308	202301-202308		2022 / 2023	202301-202312
Intäkter						
Taxor och avgifter	60 375	66 653	60 160	6 493	10,4%	90 240
Hysesintäkter	31 232	32 725	31 380	1 345	4,8%	47 070
Statsbidrag	45 829	18 554	32 783	-14 229	-59,5%	49 174
Övriga intäkter	36 252	42 096	39 825	2 270	16,1%	59 738
Kommunbidrag	901 935	958 559	958 559	-0	6,3%	1 439 675
Summa intäkter	1 075 622	1 118 586	1 122 707	-4 121	4,0%	1 685 897
Kostnader						
Personalkostnader	-534 016	-579 433	-556 677	-22 756	8,5%	-830 712
Inhyrd personal och konsulter	-19 212	-26 483	-5 219	-21 264	37,8%	-7 829
Bidrag och transfereringar	-9 813	-10 468	-8 903	-1 565	6,7%	-13 355
Köp av verksamhet och entreprenader	-323 806	-353 506	-360 913	7 407	9,2%	-537 420
Hyror och fastighetskostnader	-100 440	-106 516	-109 021	2 505	6,0%	-163 695
Övriga kostnader	-21 504	-21 346	-32 914	11 568	-0,7%	-49 523
Material och förbrukning	-23 893	-25 550	-19 854	-5 696	6,9%	-30 159
Fordon och transporter	-10 765	-13 188	-12 040	-1 148	22,5%	-18 069
Måltider	-14 937	-15 344	-15 846	501	2,7%	-23 979
Avskrivningar och intern ränta	-6 978	-6 902	-7 438	536	-1,1%	-11 157
Summa kostnader	-1 065 364	-1 158 736	-1 128 825	-29 911	8,8%	-1 685 897
Resultat	10 258	-40 150	-6 118	-34 031	-491,4%	0

2 Resultat

Sammanfattning av resultatet för omvårdnadsnämnden, augusti 2023

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. augusti minus 40,2 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 34,0 mnkr.

Ett område som ännu bara delvis finns med i resultatet är statsbidrag för bland annat En god och nära vård, där SKR och staten tecknat en överenskommelse om fortsatt utveckling. Detsamma gäller flertalet andra statsbidrag där ansökan sker (främst) under våren.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. augusti 2023

Vård- och omsorgsboende egen regi -35,7 mnkr (maj -21,2 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Vård- och omsorgsboenden i egen regi, inklusive specialdemens, redovisar en negativ avvikelse mot budget med minus 35,7 mnkr.

Den samlade budgetavvikelsen utgörs främst av högre personalkostnader; månadslön, timlön, övertid och OB för att klara kvalitetskrav och komplexa behov hos enskilda kunder. Det finns överanställningar inom verksamhetsområdet som inte täcker behovet

så att timvikarier behöver rekryteras utöver ordinarie, pga vak vid oro, fallrisk och självska debeteende, samt en betydande del multisjuka kunder.

Inför huvudsemesterperioden genomfördes ett antal åtgärder för att öka kontinuitet för kunder och förbättra arbetsmiljön för enhetschefer och omvårdnadspersonal jämfört med föregående år. Detta innebar tidigarelagd och utökad introduktion för vikarier, vilket medfört extra kostnader.

De omfattande avvikelserna på Fleminggatans vård- och omsorgsboende har medfört ökade kostnader i form av extraresurser avseende enhetschefer och omvårdnadspersonal. Vidare har kompetenshöjande aktiviteter till omvårdnadspersonal medfört avvikelser från budgetram. Svårigheter med delegeringar från legitimerad personal har lett till fler beordringar. Del av utbildningsinsatser kan täckas med statsbidrag.

Gällande driftskostnader utgörs avvikelser av kostnader för livsmedel/måltider och sjukvårdsmaterial pga. ökade priser till följd av omvärldsläget samt hög inflation.

Åtgärder till avvikelsen

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen inom ramen för projektet delade turer eget val och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning.

11 timmars dygnsvila gäller för samtliga verksamheter fr o m första oktober och kommer att innebära förändringar, i dagsläget oklart exakt hur stor påverkan det har.

Alla verksamheter ser till att medarbetarna inte beställer för stora lager av förbrukningsvaror, livsmedel, inkontinenshjälpmedel m m.

Förbättringsarbetet pågår på Fleminggatans vård- och omsorgsboende med omfattande utbildningsinsatser/gruppinsatser för medarbetare, förstärkning med resurschef samt tf verksamhetschef.

Hemtjänst egen regi -9,1 mnkr (maj -5,2 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Kostnaderna för hemtjänsten i egen regi är 6,6 mnkr högre än budget och intäkten 2,5 mnkr lägre än budget. De lägre intäkterna har att göra med mindre tid utförd hos kund än förväntat för perioden, och samtidigt är personalkostnaderna högre. Även här avser avvikelserna personalkostnader, dvs månadslön, timlön, övertid och OB. Pågående

utbildningsinsatser ökar behovet av timvikarier. Utökade introduktioner av vikarier inför sommaren har medfört extra kostnader. Stort geografiskt område leder till låg nyttjandegrad.

Åtgärd till avvikelsen

Blockplanering och uppdatering av scheman inom enheterna pågår för att öka nyttjandegraden i verksamheten. Hemtjänstens totala interna övertalighet nyttjas genom samordning mellan enheterna, vid behov av timvikarie ska detta godkännas av chef.

Schemaläggning ska göras utifrån framtagna bemanningshandbok där hänsyn tas till 11 timmar dygnsvila. Arbetet är i planeringsfas och syftar till resurseffektiv schemaläggning samt minskning av vikariebehov på sikt.

Vård och omsorgsboende myndighet 12,8 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Kostnaderna för köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden är 10,5 mnkr lägre än budget för perioden. De lägre kostnaderna beror på att flera av de externa utförarna har under en längre period haft många lediga lägenheter. Resterande avvikelser beror på momsåtersökning och taxor.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd.

Hälso- och sjukvård -15,7 mnkr (maj -5,6 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Kostnaden för bemanningssköterskor är hög och anledning till den negativa avvikelsen. Per augusti uppgår kostnader för bemanningssköterskor till -24,5 mnkr. 32 % av sjuksköterskegruppen utgörs i dagsläget av bemanningssköterskor. En uppgift som befaras öka under hösten med anledning av uppsägningar. I tidigare organisation har bemanningssköterskor bemannat kväll- och helgorganisation. Dvs de besök som utförs av sjuksköterska kvällar och helger oavsett patientens boendeform utförs av bemanningssköterskor. Verksamheten har fortsatt behov av bemanningssköterskor.

Åtgärd till avvikelsen

Det nya hälso- och sjukvårdskontoret har genomfört en översyn av denna bemanning och kommer att göra en förändring av kväll- och helgorganisationen. Den nya kväll- och helgorganisationen träder i kraft i januari 2024. Grunden för denna förändring är dels kostnader för bemanningssköterskor, enligt ovan, men framför allt kontorets uppdrag att säkerställa att det skall finnas kompetens i hela kommunen, hela dygnet. Schemaförändring utgår från kontinuitetsbegrepp och bygger på ordinarie personal, dvs bemanningssjuksköterskor fasas ut. För att genomföra denna förändring förväntas samtliga sjuksköterskor i fortsättningen arbeta kvällar och helger.

Hemtjänst myndighet 5,9 mnkr (maj 5,1 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

De delar av hemtjänstverksamheten som ligger inom Myndighets verksamhetsområde har en positiv avvikelse och står främst för lägre utförd hemtjänst än planerat (avser hemtjänst i egen regi) samt ökade avgiftsintäkter i förhållande till budget.

Åtgärd till avvikelsen

Ingen åtgärd

Mindre avvikelser 0,9 mnkr (maj -1,8 mnkr)

Natt och larm -1,9 mnkr

Anhöriganställda -1,1 mnkr

Dagverksamhet 1,4 mnkr

Fastigheter 4,2 mnkr

IT-kostnader -1,7 mnkr

Kommentar till avvikelsen

Nattenheten har ändrat heltidsmått vilket innebär behov av fler årsarbetare. Detta ger en merkostnad på ca 166 tkr/mån. Övertalighet i Larmgruppen då enheten förberett och riggat för utbyte av trygghetstelefoner som inte påbörjats, samt ökade kostnader för bilar och drivmedelskostnader.

Anhöriganställda har intäkter för beviljad tid enligt plan, men något högre

personalkostnader.

Åtgärd till avvikelsen

Det pågår ett arbete med att avsluta kunder som ej är sammanboende med den PAN-anställda och som inte heller har ett omfattande vårdbehov, vilket handlar om att följa de kriterier som finns för anhöriganställning. Planen är att samtliga kundärenden ska vara hanterade inom 2023, vilket kommer leda till en mindre kundgrupp.

Övergripande avvikelser 6,5 mnkr (maj -7,0 mnkr)

Kommentar till avvikelsen

Budgetjustering i och med KF:s beslut i juni innebär ett tillskott på 20 mnkr i omfördelning av ram samt 11 mnkr från löneöversynen. Planering av riktade statsbidrag pågår och målet är att nyttja alla medel. Statsbidragen avviker med -19 mnkr på övergripande nivå men intäktsförs på de enheter som tar kostnaderna. Avsatt pott för utbildning har till följd av beviljade statsbidrag inte behövt nyttjas.

3 Årsprognos

Trots tillskott till nämnden i juni bedöms årsprognosen bli minus 25 mnkr främst på grund av det ökade behovet av bemanningssköterskor. Denna prognos är mycket osäker då även effekter av 11 timmars dygnsvila är oklara i dagsläget. Flera av nämndens verksamheter har haft en tuff start på året och åtgärder för att kvalitetssäkra för kunderna har krävt extra resurser och beordrad övertid.

En framtagna bemanningshandbok kommer att ge ett ramverk och principer att förhålla sig till i schemaläggning. Bemanningshandboken syftar till att tydliggöra processen för bemanning och schemaarbete inom Valfärd Gävle. Handboken utgår från ett ekonomiskt perspektiv, ett kundperspektiv, ett medarbetarperspektiv och ett arbetsmiljöperspektiv. Bedömning är att effekter kommer synas först en bit in på 2024.

4 Investeringsverksamhet

Utfallet på investeringsverksamheten är till och med augusti 16,5 mnkr av den totala budgeten på 12,7 mnkr (justerad efter beslut i juni med -2,5 mnkr). Investeringar för gemensamma delar på Hemlingborg tillsammans med Utbildning Gävle ligger på Valfärd.

5 Sammanfattande kommentarer till kommunstyrelsen (FU)

Resultat / Årsprognos/Investeringsverksamhet

Omvårdnadsnämnden redovisar ett resultat t.o.m. augusti 2023 på minus 40,2 mnkr. Avvikelse mot periodiserad budget för samma period motsvarar minus 34,0 mnkr.

De största negativa avvikelserna inom omvårdnadsnämndens verksamheter finns inom hemtjänst egen regi (-9,1 mnkr), vård- och omsorgsboende i egen regi (-35,7 mnkr) och hälso- och sjukvård (-15,7 mnkr). Till stor del har dessa avvikelser att göra med höga personalkostnader till följd av överanställningar för att klara bemanningsbehov och kvalitetskrav. En betydande del av kunderna är multisjuka, vilket i vissa fall innebär ett behov av vak dygnet runt, något som är mycket resurskrävande. Vid årets inledning var sjukfrånvaron, och därmed vikariebehovet, högre vilket genererat ökade kostnader avseende OB, övertid och timvikarier. Inför huvudsemesterperioden genomfördes ett antal åtgärder för att öka kontinuitet för kunder och förbättra arbetsmiljön för enhetschefer och omvårdnadspersonal jämfört med föregående år. Detta innebar tidigarelagd och utökad introduktion för vikarier, vilket medfört extra kostnader.

De omfattande avvikelserna på Fleminggatans vård- och omsorgsboende har medfört ökade kostnader i form av extraresurser avseende enhetschefer och omvårdnadspersonal. Vidare har kompetenshöjande aktiviteter till omvårdnadspersonal medfört avvikelser från budgetram. Svårigheter med delegeringar från legitimerad personal har lett till fler beordringar. Del av utbildningsinsatser kan täckas med statsbidrag.

32 % av sjuksköterskegruppen utgörs i dagsläget av bemanningssköterskor, en uppgift som befaras öka under hösten med anledning av uppsägningar.

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen inom ramen för projektet delade turer eget val och kommer på sikt att generera en kostnadsminskning, men effekter av denna kommer troligen visas först en bit in på 2024. 11 timmars dygnsvila gäller för samtliga verksamheter från första oktober och kommer att innebära förändringar, i dagsläget oklart exakt hur stor påverkan det har.

De största positiva avvikelserna inom nämndens verksamhetsområden finns inom myndighetsfunktionen som beror på lägre utförd hemtjänst än budgeterat i egen regi (5,9 mnkr) samt minskade kostnader för köp av enskilda platser på vård- och omsorgsboenden (10,5 mnkr), då det under stor del av året funnits flera lediga lägenheter hos de externa utförarna.

Trots tillskott till nämnden i juni bedöms årsprognosen bli minus 25 mnkr främst på grund av det ökade behovet av bemanningssköterskor. Denna prognos är mycket osäker då effekter av 11 timmars dygnsvila är oklara i dagsläget. Flera av nämndens verksamheter har haft en tuff start på året och åtgärder för att kvalitetssäkra för kunderna har krävt extra resurser och beordrad övertid.

Utfallet på investeringsverksamheten är till och med augusti 16,5 mnkr av den totala budgeten på 12,7 mnkr (justerad efter beslut i juni med -2,5 mnkr). Investeringar för gemensamma delar på Hemlingborg tillsammans med Utbildning Gävle ligger på Valfärd.